Miron Grzegorkiewicz

Laboratorium EE

Research o bibliotekach GUI

WARSZAWA 24 II 2017 r. Sprint VII

Research o bibliotekach GUI

Cel:

Stworzenie merytorycznej i użytecznej bazy wiedzy pozwalającej na wypracowanie podstaw biblioteki GUI dla systemów back office (aplikacje.gov.pl)

Efekt:

- Koncepcja Standardów Projektowania
- Podstawy bazy wiedzy o bibliotekach GUI
- Określony kierunek technologiczny w zakresie framework'u frontend'owego.
- Lista komponentów GUI v0.1

Wnioski:

- Należy przeprowadzić eksperyment programistyczny na framework'ach (Ligthning Design System, Bootstrap, Foundation) w celu wybrania wspieranych narzędzi.
- Przystąpić do uszczegółowienia komponentów biblioteki i projektowania ich reprezentacji (UI).

Słowniczek

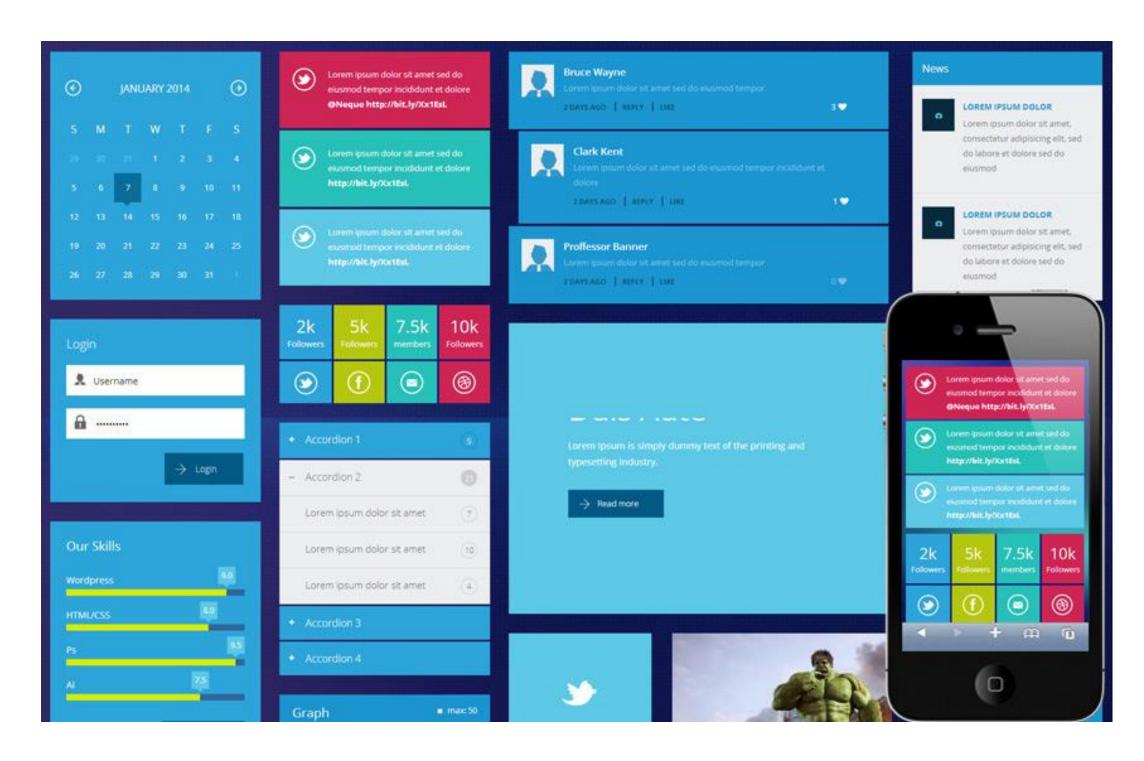
Objaśnienie pojęć kluczowych dla zrozumienia omawianego zagadnienia

Ogólne określenie sposobu prezentacji informacji przez komputer oraz interakcji z użytkownikiem (czyli to, co widzimy na ekranie urządzenia jako graficzną reprezentację systemu)

https://pl.wikipedia.org/wiki/Graficzny_interfejs_u%C5%BCytkownika

GUIgraphical user interface

Zbiór komponentów biblioteki / Metro UI / Microsoft

Framework web'owy

Programistyczny szkielet do budowy aplikacji wspierający tworzenie aplikacji webowych (czyli zbiór komponentów i reguł pozwalający przyspieszyć prace programistyczne oraz ułatwić komunikację w rozproszonym zespole).

https://pl.wikipedia.org/wiki/Framework do aplikacji webowych

Najważniejsze wnioski dotyczące biblioteki GUI

Executive Summary

Założenia

Jaka powinna być biblioteka GUI (wnioski z researchu)

- Uniwersalna znajdująca zastosowanie w różnego typu aplikacjach back office
- Prosta o niskim progu wejścia potencjalnie łatwa we wdrożeniu i zrozumiała dla wykonawców
- Popularna oparta na znanych i rozwijanych rozwiązaniach
- Elastyczna dająca się łatwo rozbudowywać o nowe technologie i komponenty
- Otwarta (Open Source) dostępna dla wszystkich, którzy chcą wykorzystać kod i filozofię projektową
- Bezpieczna będąca odpowiednio zabezpieczona przed różnego rodzaju hakami
- Dostępna dla osób z różnymi aspektami niepełnosprawności
- Dostosowana zawierająca komponenty charakterystyczne dla zadań administracji publicznej
- Responsywna zaprojektowana w duchu mobile first uwzględniając różne klasy urządzeń.
- Wzorcowa określająca standardy tworzenia aplikacji rządowych.

Executive Summary

Standardy projektowania

Proponowany zakres dokumentu opisującego zasady projektowania aplikacji dla administracji jest większy niż początkowo planowano.

- Wytyczne dla identyfikacji wizualnej (Brand Identity Guidelines)
- Zasady projektowania UI (Design Language)
 - a. Biblioteka komponentów GUI
 - b. Moduły
 - c. Interakcje
 - d. Nawigacja
 - e. Szablony
- Komunikacja z użytkownikami (Voice and Tone)
 - f. Styl komunikacji
 - g. Zasady operowania tekstem (Writing)
- Zasady kodowania (dobre praktyki)

Proces i technologia

Zaplanowane etapy opracowywania Biblioteki GUI

1. **research o bibliotekach GUI dla systemów backoffice**: istniejące biblioteki GUI (założenia, opisy, cele), historia ich powstawania, sposób prezentacji (komunikacyjny i techniczny), popełnione błędy i dobre praktyki, skala projektów (perspektywa strategiczna), wyniki przeprowadzonych badań, narzędzia do budowania bibliotek, podstawa do analizy systemów front end.

Stan na koniec marca

- 2. **projektowanie komponentów GUI** na podstawie wyników researchu i analizy planowanych aplikacji w serwisie aplikacje.gov.pl.
- 3. **projektowanie serwisu www lub aplikacji** prezentującej bibliotekę GUI.

Podstawowe zalety korzystania z istniejącego na rynku framework'u web'owego

- **Reużywalność** zaprojektowane komponenty mogą być wykorzystywane ponownie, co skraca czas wdrożenia.
- **Spójność** ujednolicone języki kodowania pozwalają utrzymać porządek w kodzie oraz zachować ciągłość, co ułatwia komunikację i rozwój biblioteki.
- Szybkość korzystanie z biblioteki skraca czas wdrożenia,
 co zmniejsza koszty
- Rozwój korzystanie z framework'u który jest standardem rynkowym daje zapewnienie rozwoju i utrzymania narzędzia.

Jako główne parametry oceny framework'ów przyjęliśmy

- Główne zastosowanie framework'u
- Kontekst mobilny (łatwość realizowania aplikacji w technologii RWD)
- Open source (otwarta licencja bez ograniczeń)
- Popularność (wśród społeczności programistycznej)
- Aktywność społeczności na GitHub
- Deklarowana dostępność pod kątem osób niepełnosprawnych.
- Kompatybilność z przeglądarkami
- Zasoby komponentów
- Gridy i layouty (sposób organizacji siatki, na której oparty jest interfejs graficzny)

Weryfikacja funkcjonujących na rynku framework'ów

16

określonych frameworków frontendowych

Lightning Design System,
Bootstrap, Ant Design,
Material Design, Angular
Material, Materialize,
Foundation, MD Lite, Pure,
Semantic UI, Skeleton, UI
Kit, Miligram, Susy, Toast,
Kube, Harmony

Wykluczenie framework'ów narzucających za dużo funkcji oraz małym stopniu popularności 6

wybranych jako warte rozpatrzenia

Lightning Design System, Bootstrap, Ant Design, Material Design, Materialize, Foundation 3

W związku z

harmonogramem

framework'i moga

projektu tylko 3

zostać poddane

bezpośredniemu

testowi.

zostaną poddane eksperymentowi programistycznemu

Lightning Design System, Bootstrap, Foundation

Eksperyment programistyczny

W celu potwierdzenia wyboru 3 framework'ów konieczne jest wykorzystanie ich kodu w praktyce. Wybrany fragment makiety EZD zostanie zakodowany i zweryfikowany pod kątem łatwości pisania kodu oraz szybkości posługiwania się nim.

Efekt:

Framework'i które zostaną ocenione jako "wygodne i szybkie" będą stanowić punkt wyjścia do opracowania nakładek styli tj. określenia wyglądu i zachowania komponentów biblioteki GUI. Efektem nie będzie wybór jednego framework'u tylko rekomendacja zastosowania jednego z przystosowanych przez Laboratrium EE. Pozostawienie wolnego wyboru co do technologii jest optymalizacją procesu wdrożeniowego. Warunkiem niezbędnym jest jednak zastosowanie wypracowanych nakładek styli, które zapewnią spójność interfejsów.

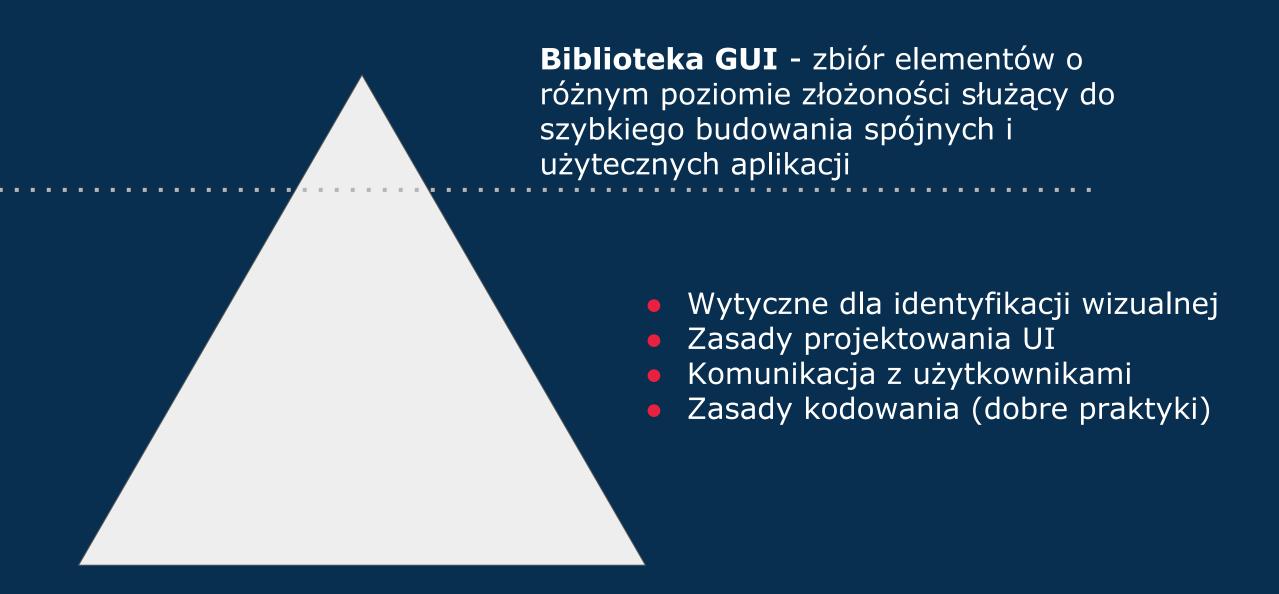
Rekomendowana strategia rozwoju biblioteki GUI

Perspektywa technologiczna

- Nie narzucamy wyboru framework'u frontend'owego lecz rekomendujemy te które są przez nas przystosowane. Wykonawca może wybrać takie narzędzie, które jest z jego perspektywy najwygodniejsze.
- Biblioteka dostarcza wykonawcy zasady projektowania i stylowania GUI razem z nakładkami styli na 2-3 wybrane framework'i (cechujące się jakością i popularnością).
- Nakładki stanowią wyłącznie formę rekomendacji framework'u.
- Proces certyfikacji określa zgodność produktu z określonymi zasadami projektowania i stylowania.

Biblioteka GUI to tylko czubek góry lodowej, czyli co wykazał research

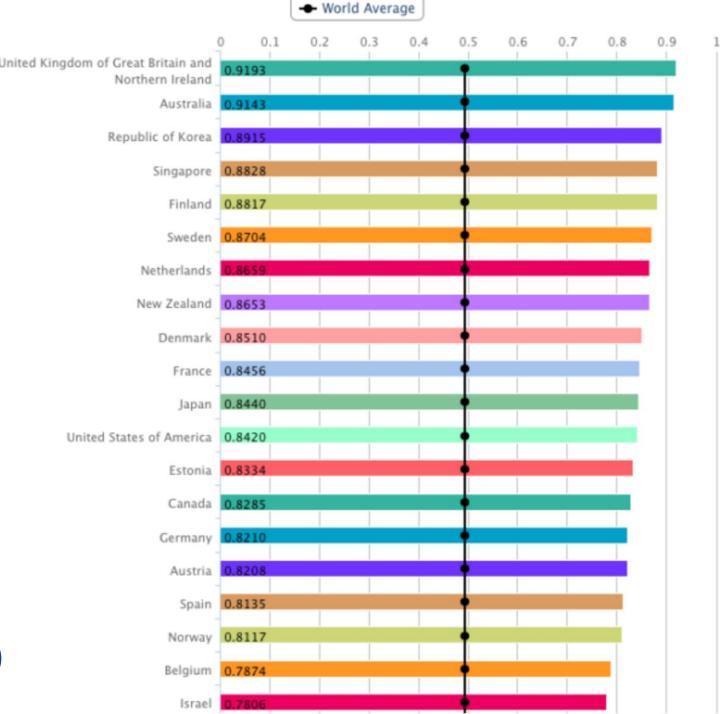
Skuteczne projektowanie aplikacji internetowych wymaga szerszego kontekstu

Kontekst użytkowy

Na podstawie listy krajów najlepiej radzących sobie z transformacją cyfrową poznaliśmy ich strategiczne podejście w tym zakresie.

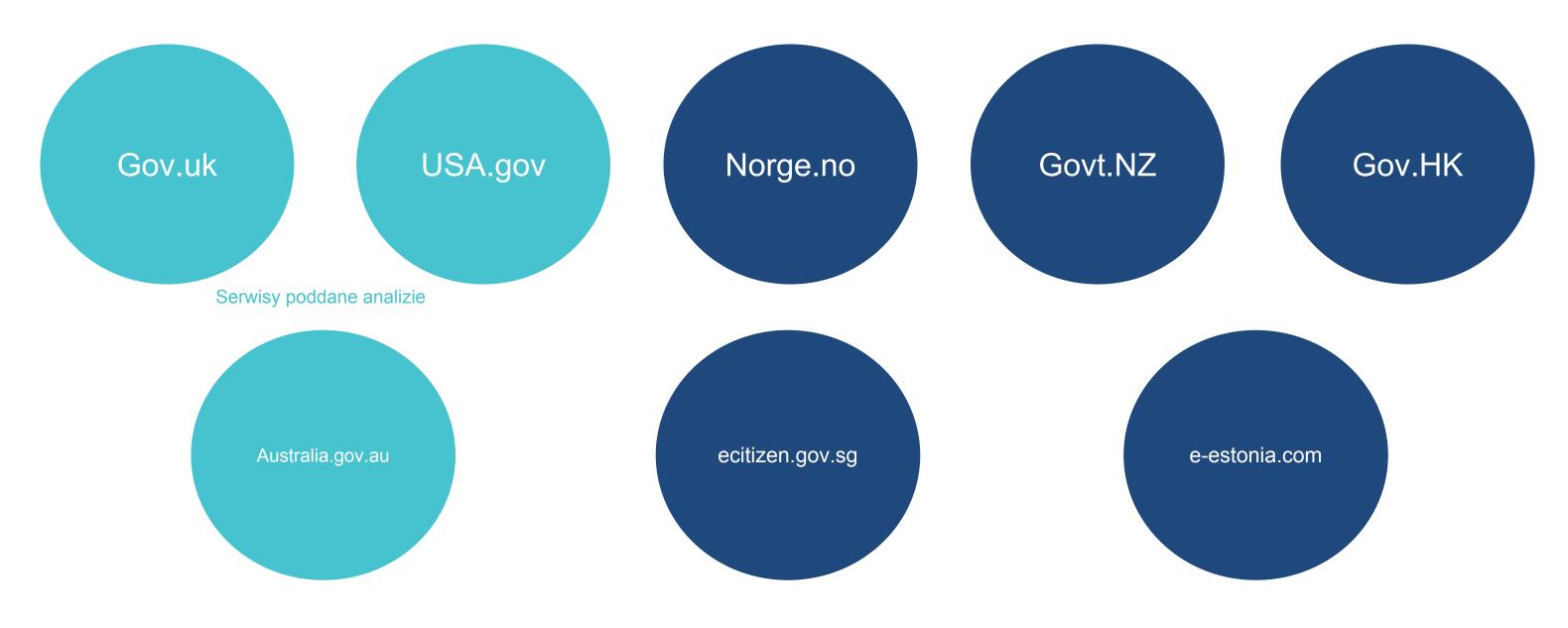

Polska #36 (0.7211)

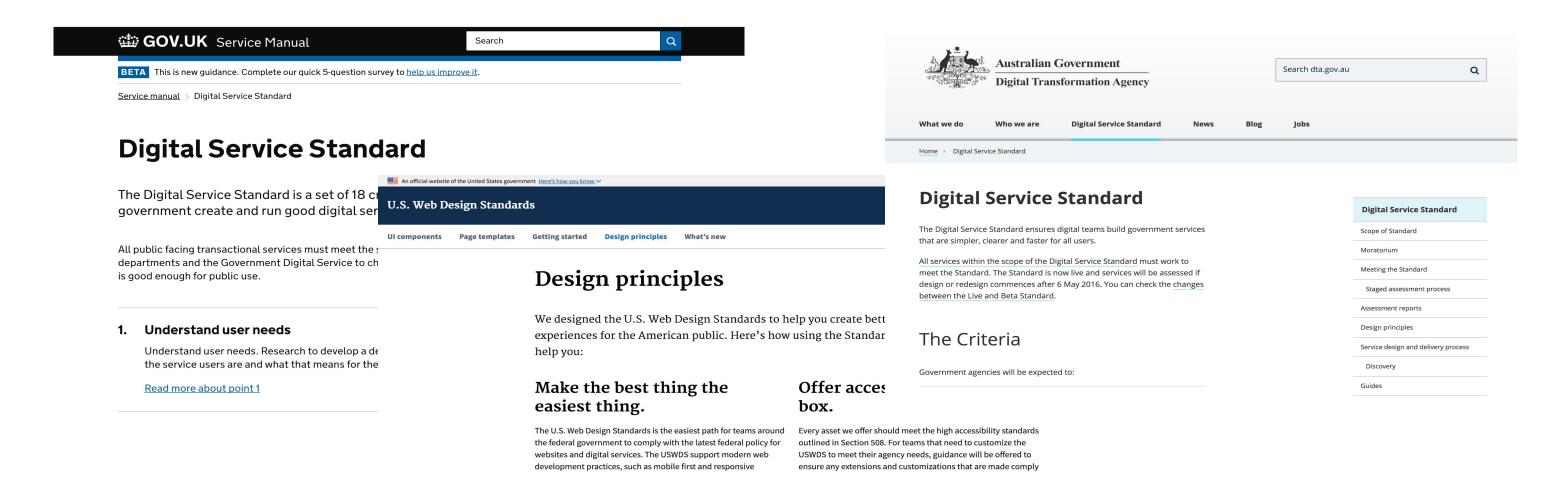
https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/reports/un-e-government-survey-2016

The rankings of the top 20 nations are based on their relative Electronic Government Development Index scores, which reflects measures of electronic engagement with the public. (UN)

Wyróżniające się inicjatywy

Transformacja cyfrowa w administracji to coś więcej niż komponenty GUI

Serwisy rządowe zbudowane w oparciu o biblioteki GUI są wynikiem złożonego procesu badawczo-projektowego. Źródłem zasad tworzenia tych serwisów są oficjalne bazy wiedzy opisujące przekrojowo problematykę projektowania dla administracji.

Standardy projektowe

GOV.UKWielka Brytania

https://www.gov.uk/service-manual/service-standard

- Zrozum potrzeby użytkowników
- Prowadź regularne testy z użytkownikami
- Pracuj w interdyscyplinarnych zespołach
- Stosuj metodyki zwinne
- Ulepszaj rozwiązania w regularnym trybie iteracji
- Ewaluuj wykorzystywane systemy i narzędzia
- Traktuj poważnie bezpieczeństwo i prywatność danych
- Udostępniaj kod, który piszesz
- Używaj otwartych standardów i serwisów
- Testuj usługę od początku do końca
- Zaplanuj scenariusze offline
- Dbaj o sukces użytkowników "za pierwszym razem"
- Dbaj o spójność doświadczenia w usługach GOV.UK
- Zachęcaj wszystkich do stosowania rozwiązań cyfrowych
- Zbieraj dane użycia aplikacji
- Identyfikuj wskaźniki użycia aplikacji
- Raportuj dane użytkowe na odpowiedniej platformie
- Testuj z ministrami (dbaj o świadomość zmian)

Standardy projektowe

18F USA

https://standards.usa.gov/design-principles/

- Twórz najlepsze rzeczy najprostszą drogą
- Oferuj dostępność od początku w pełnym zakresie
- Projektuj elastycznie na różne konteksty
- Pokazuj pozytywne rezultaty działań instytucjom i użytkownikom

Standardy projektowe

Digital Transformation

Australia

https://www.dta.gov.au/standard/

- Zrozum potrzeby swoich użytkowników
- Pracuj w interdyscyplinarnym zespole
- Pracuj w metodykach zwinnych opartych na podejściu User Centered Design
- Poznawaj narzędzia i systemy z kórymi pracujesz
- Dbaj o bezpieczeństwo
- Dbaj o spójność i elastyczność UI
- Używaj otwartych standardów i powszechnych narzędzi
- Udostępniaj swój kod
- Projektuj zgodnie z zasadami dostępności
- Testuj to co stworzysz
- Zbieraj dane z narzędzi analitycznych
- Nie zapominaj o świecie offline
- Zachęcaj wszystkich do korzystania z usług cyfrowych.

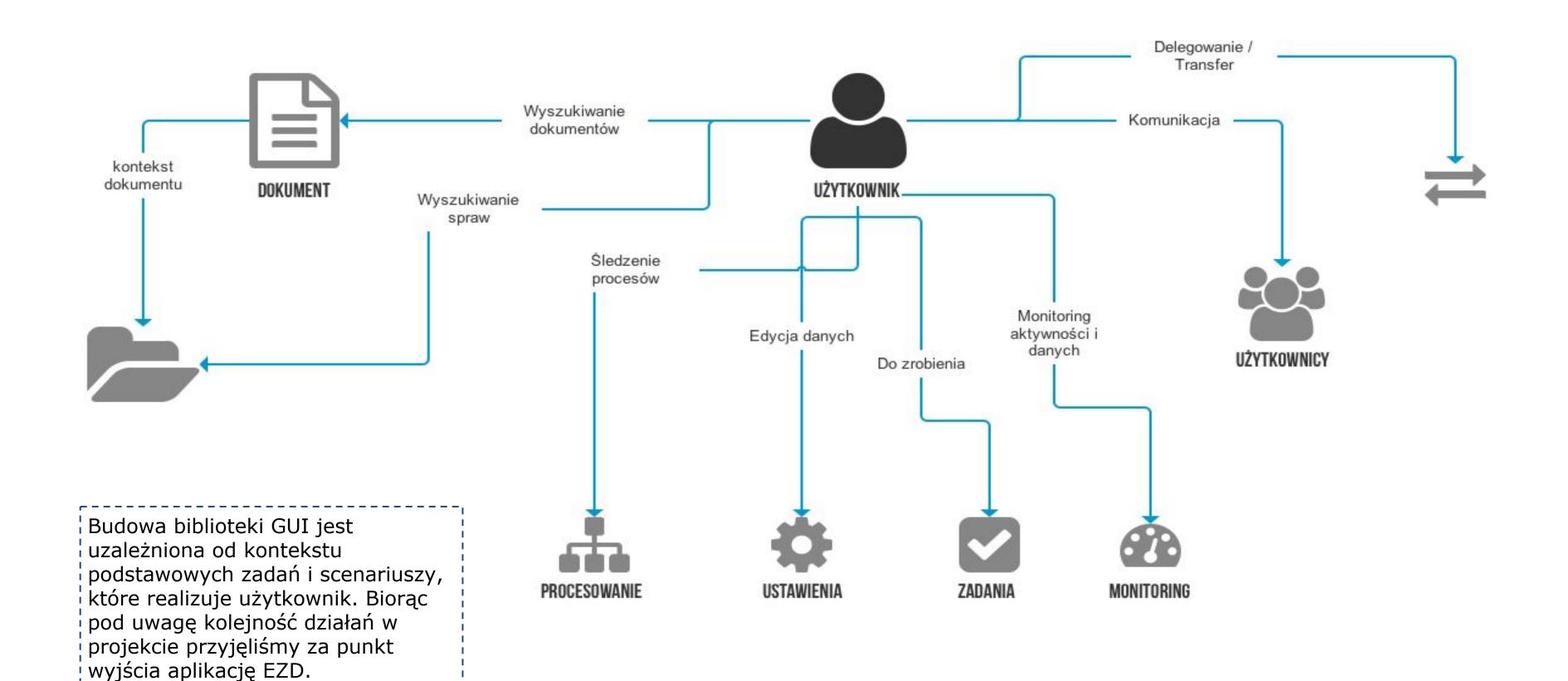
Najważniejsze cechy istniejących bibliotek GUI

- Przekrojowa baza wiedzy o zasadach tworzenia serwisów rządowych
 - Dynamicznie rozwijana przez interdyscyplinarne zespoły działające w metodykach zwinnych
 - Oparta na badaniach z użytkownikami i wnioskach z analityki ruchu w sieci
 - Działająca w trybach ALPHA, BETA, Live
 - Zorientowana na potrzeby użytkowników systemu
 - Komunikująca się z użytkownikami w sposób prosty i konkretny
 - Pozwalająca na spójne projektowanie serwisów rządowych o różnej złożoności
- Zachęcanie obywateli do komentowania i zgłaszania uwag w możliwie konkretny i kontekstowy sposób.
- Konsultacje ze społecznością poprzez różne kanały (w zależności od typu odbiorców)

Użytkownik jako źródło funkcjonalności

Wstępna lista komponentów GUI powstała w oparciu o podstawowe aktywności urzędników.

KONTEKST UŻYTKOWNIKA W OPARCIU O SYSTEM EZD

Wybrane komponenty GUI

- Lista pracowników
- Lista dokumentów / spraw
- Lista wiadomości
- Lista zadań
- Struktura organizacji
- Statusy
- Ścieżka dokumentu / sprawy etc.
- Wizytówka pracownika
- Wizytówka instytucji
- Moduł prezentujący dane statystyczne
- Szybkie akcje
- Moduł powiązanych
- Moduł udostępniania dokumentu
- Powiadomienia
 - o system-to-user
 - user-to-user

- Panel wyszukiwania
- Strumień komentarzy
- Strumień aktywności
- Strumień powiadomień
- Znaczniki ładowania plików (loadery)
- Widgety
- Formy tekstowe
- Stopka
- Zestawy przycisków
- Tabele
- Formularze
- Okno modalne
- Panel filtrowania treści

Research o bibliotece GUI

Kolejne kroki

Kwiecień 2017

- Opracowanie listy komponentów GUI v1
- Opracowanie listy wybranych wytycznych projektowych dla przyszłych dostawców usług w sklepie (slajd "Zakres Biblioteki GUI")
- Opracowanie architektury informacji serwisu prezentującej bibliotekę GUI i zasady projektowe
- Przygotowanie makiety serwisu v1 www prezentującej bibliotekę GUI i zasady projektowe
- Opisanie efektów eksperymentu programistycznego polegającego na odtworzeniu wybranego widoku w trzech różnych gotowych frameworkach
- Podjęcie decyzji odnośnie wykorzystania istniejącego frameworku lub stworzenia nowego

Dziękujemy!